

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22Csp/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200701
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618200701.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: F. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. Z. XXX/X, A., XXX XX U. C., v spore o zaplatenie 1.715,63 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.771,68 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.715,63 eur od 16. 02. 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,24%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu okresnému súdu dňa 12. 03. 2018 sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia istiny vo výške 1.715,63 eur, úroku vo výške 54,78 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,27 eur, úroku vo výške 11,5 % ročne z nezaplatennej istiny v sume 1.715,63 eur od 16. 02. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny v sume 1.715,63 eur od 16. 02. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov v sume 54,78 eur od 16. 02. 2018 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 15. 10. 2015 uzavrel so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 2.000,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 14. 10. 2024. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky banky, a to Obchodné podmienky pre úvery občanom - A. N. Z., a. s. a Všeobecné obchodné podmienky - A. N. Z., a. s. Náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch upravuje zmluva v bode 1.2. v spojení s bodom 2.5.3. Obchodných podmienok, z ktorých vyplýva tiež anuitné splácanie úveru, pričom počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške, počte a termínoch splátok iných poplatkov. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú teda uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky, ktorých účtovanie nie je zrejme v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok, a tým aj súčasťou zmluvy. Ďalej žalobca odkázal na aktuálnu judikatúru, konkrétne na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (sp. zn. 12Co/149/2016) a Krajského súdu v Trenčíne (sp. zn. 6Co/68/2017, 6Co/84/2017), z ktorej vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum splátok. Rovnako zmluva nemusí obsahovať vo forme amortizačnej tabuľky, aká časť každej splátky bude

započítaná na vrátenie istiny, úroku, resp. poplatku. Rovnaký názor vyplýva aj z Informácie odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS z 18. 04. 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej. Žalobca ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jeho schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pri posudzovaní bonity žalovaného banka zobrala do úvahy údaje zo spoločného registra bankových informácií a nebankového registra klientských informácií a následne buď report zo Sociálnej poisťovne a údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru alebo kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobo vedie bežný účet. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 15. 02. 2018 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Druhou upomienkou/ Opakovaným upozornením zo dňa 13. 12. 2017. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 15. 02. 2018) predstavovala 1.861,68 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.715,63 eur, úrokov vo výške 54,78 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,27 eur, poplatkov v sume 90,- eur (žalobca si uvedenú sumu neuplatňoval) a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver v sume 0 eur. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu. K uplatneniu úroku z omeškania z nesplatennej istiny a obchodného úroku vyčísleného ku dňu zosplatenia úveru žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 03. 2008, sp. zn. 4Cob/62/2007, v ktorom súd uvádza, že s poskytnutím peňažných prostriedkov sa viaže aj povinnosť platiť úroky z úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). S omeškaním s úhradou úroku je možné požadovať platenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov (§ 369 v spojení s § 502 Obchodného zákonníka). Ak je dlžník v omeškaní so splatením peňažného záväzku (369 ods. 1 Obchodného zákonníka), je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania. Pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškaní požadovať z týchto omeškaných úrokov úroky z omeškania. K uvedenej otázke žalobca odkázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/542/2016 zo dňa 13. 06. 2017. K uplatnenému zmluvnému úroku po zosplatení žalobca uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. V tomto smere odkázal na § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Tvrdenie, že po zosplatení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. K uvedenému odkázal žalobca aj na aktuálne rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/12/2017. Ďalej sa žalobca v žalobe zaoberal výkladom ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka, pričom konštatoval, že odstúpenie od zmluvy nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie daného ustanovenia, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre nesplnenie si povinností dlžníka. Ku vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatení dlhu sa jasne vyjadril vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd ČR v rozhodnutí, sp. zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21. 08. 2014. K žalobe bola pripojená Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15. 10. 2015, Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, Všeobecné obchodné podmienky - A. N. Z., a.s. účinné od 01. 03. 2015, Všeobecné obchodné podmienky - A. N. Z., a.s. účinné od 13. 01. 2018, Obchodné podmienky pre úvery občanom - A. N. Z., a.s., Sadzobník poplatkov, Credit report, Opakované upozornenie zo dňa 13. 12. 2017, Výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 15. 02. 2018, Prehľad splácania - do predčasného zosplatenia, Prehľad splácania - po predčasnom zosplatení, Stav omeškaných splátok na úvere, Prepočet zmluvných úrokov a Prepočet úrokov z omeškania.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

3. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

4. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 15. 10. 2015 Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - pôžička, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000,- eur, ktoré neboli účelovo viazané. Poplatok za poskytnutie úveru bol dojednaný na sumu 60,- eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval 0,73 eur mesačne, výška anuitnej splátky bola určená na 29,98 eur, termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol 12. 11. 2015 a splatnosť úveru mala nastať 14. 10. 2024. Počet anuitných splátok bol 108 s tým, že splátka mala byť splácaná vždy do 12. dňa kalendárneho mesiaca. Výška RPMN v zmysle zmluvy predstavovala 13,23 %, priemerná RPMN dosiahla 15,44 %. Celková čiastka, ktorú mal klient zaplatiť v zmysle uvedenej zmluvy, dosiahla 3.297,84 eur. Zmluva ďalej uvádza výšku odplaty 14,94 %, výšku úroku z omeškania 5 % ročne, výšku poplatku za vklad v hotovosti na úverový účet v sume 2,50 eur, výšku poplatku za predčasné splatenie úveru alebo jeho časti vo výške 1 %/0,5 %/0 % predčasne splatenej čiastky úveru, výšku poplatku za vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok na klientovu žiadosť v sume 40,- eur, výšku poplatku za upomienku za neuhradenie splátky v sume 15,- eur, výšku poplatku za výzvu na splatenie úveru v sume 30,- eur, výšku poplatku za potvrdenia a súhlasy k úveru vydané bankou na klientovu žiadosť v sume 25,- eur a výšku poplatku za potvrdenie o zostatku úveru s budúcim dátumom vydané bankou na klientovu žiadosť v sume 50,- eur.

5. Z obsahu Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 15. 10. 2015 vyplýva, že žalobca pred poskytnutím úveru skúmal osobné a majetkové pomery žalovaného.

6. Z obsahu listiny Prehľad splácania - do predčasného zosplatenia vyplýva celková suma splátok vo výške 748,80 eur, z čoho bolo započítané na úrok 449,83 eur, na istinu 284,37 eur a na poistné 14,60 eur. Výška doposiaľ nespлатenej istiny predstavovala 1.715,63 eur.

7. Na základe listiny Stav omeškaných splátok na úvere vyplýva, že ku dňu zosplatenia (15. 02. 2018) predstavovala výška dlhu 1.770,41 eur.

8. Z obsahu listiny Prepočet zmluvných úrokov mal súd preukázanú celkovú výšku dlžných úrokov v sume 54,78 eur.

9. Z listiny Prepočet úrokov z omeškania je zrejmá výška dlžných úrokov z omeškania v sume 1,27 eur.

10. Opakovaným upozornením zo dňa 13. 12. 2017 žalobca požiadal žalovaného o úhradu dlžnej sumy vo výške 106,01 a zároveň dlžníka upozornil na možnosť postupu podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

11. Výzvou na predčasné splatenie úveru bol žalovaný informovaný o predčasnej splatnosti úveru, pričom celková výška dlhu predstavovala 1.861,68 eur.

12. Po právnej stránke posúdil okresný súd vzťah sporových strán založený zmluvou zo dňa 15. 10. 2015 ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 15. 10. 2015 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), keďže žalobca konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania, keď žalovanému poskytol spotrebiteľský úver a spotrebiteľ, teda žalovaný, nekonal v rámci svojho podnikania alebo povolania. Právny vzťah sporových strán bol zároveň vo všeobecnosti regulovaný aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských vzťahoch. Keďže zmluva o úvere je vo všeobecnosti definovaná v Obchodnom zákonníku (§ 497 a nasl.), vzťahujú sa na právne pomery sporových strán aj ustanovenia tohto predpisu

13. Vzhľadom na to, že žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia o poskytnutí finančných prostriedkov, súd považoval v tejto časti nárok žalobcu na zaplatení dlžnej istiny v sume 1.715,63 eur za nesporný (§ 151 ods. 1 CSP), keďže jej výpočet je zrejmý aj z pripojeného tabuľkového prehľadu.

14. Za opodstatnený považoval súd aj nárok na úroky, ktoré boli vyčíslené v pripojenej tabuľke a nárok na ne vyplýva zo znenia § 497 Obchodného zákonníka. Výška úroku 11,5% ročne nevykazovala znaky

neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto mal súd za to, že v tejto časti žalobcovi právo na zaplatenie sumy 54,78 eur patrí.

15. Pokiaľ však ide o žalobný návrh v časti o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, tento súd zamietol. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav súd nemôže pripustiť, pretože by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018).

16. K úrokom z omeškania uplatňovaným z úrokov súd uvádza, že Občiansky zákonník neupravuje majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky [R 70/1995, R (ČR) 5/2006], a preto tu neexistoval právny základ odôvodňujúci postup požadovaný žalobcom.

17. Žalobcovi na základe vyššie formulovaných úvah patrí nárok na zaplatenie sumy vo výške 1771,68 eur (istina 1715,63 eur, úroky 54,78 eur, úroky z omeškania 1,27 eur).

18. O výške úrokov z omeškania rozhodol súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré žalobcovi patria so sumy istiny odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Súd priznal žalobcovi aj nárok na vyčíslené úroky z omeškania v sume 1,27 eur, keďže tieto sa zjavne týkali obdobia pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Tieto boli zahrnuté to celkovej priznanej sumy (viď predchádzajúci odsek).

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Tento požadoval v spore zaplatenie sumy 1996,41 eur (istina, úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu rozhodnutia súdu) a bola mu priznaná suma 1.839,13 eur (istina, úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu rozhodnutia súdu), z čoho vyplýva úspech žalobcu v rozsahu 92,12%, čomu zodpovedá úspech žalovaného v rozsahu 7,88%. Žalobca tak dosiahol čistý úspech v rozsahu 84,24%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku v časti splatnosti dlhu možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.